

Lege nr. 343
din 12 iulie 2004

pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 102/1999 privind
protecția specială și încadrarea în muncă a persoanelor cu handicap

Publicata în Monitorul Oficial, Partea I nr. 641 din 15 iulie 2004

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Art. I. - Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 102/1999 privind protecția specială și încadrarea în muncă a persoanelor cu handicap, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 310 din 30 iunie 1999, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 519/2002, cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Articolul 4 va avea următorul cuprins:

"Art. 4. - Protecția specială a persoanelor cu handicap se realizează prin acordarea de prestații în bani sau în natură, precum și de servicii sociale în condițiile prezentei ordonanțe de urgență și ale altor acte normative, la domiciliu sau în cadrul instituțiilor de protecție socială."

2. Titlul capitolului II va avea următorul cuprins:

"CAPITOLUL II

Instituțiile de asistență socială pentru persoanele cu handicap"

3. Articolul 5 va avea următorul cuprins:

"Art. 5. - Protecția specială a persoanelor cu handicap, în formă instituționalizată, se realizează prin acordarea de servicii sociale în cadrul instituțiilor de asistență socială pentru persoanele cu handicap."

4. Articolul 6 va avea următorul cuprins:

"Art. 6. - (1) Instituțiile de asistență socială pentru persoanele cu handicap se înființează și funcționează în subordinea consiliilor județene, respectiv a consiliilor locale ale sectoarelor municipiului București, sub formă de centre-pilot, centre de îngrijire și asistență, centre de recuperare și reabilitare, centre de integrare prin terapie ocupațională, locuințe protejate de tip familial, centre de zi, centre de intervenție timpurie, precum și sub alte forme specifice, cu avizul și în coordonarea Autorității Naționale pentru Persoanele cu Handicap.

(2) Instituțiile de asistență socială pentru persoanele cu handicap, aflate în coordonarea Autorității Naționale pentru Persoanele cu Handicap, sunt prevăzute în anexa care face parte integrantă din prezenta ordonanță de urgență.

(3) Modul de organizare și funcționare a instituțiilor de asistență socială pentru persoanele cu handicap se stabilește de către autoritățile sau instituțiile care le înființează.

(4) Instituțiile de asistență socială pentru persoanele cu handicap se vor reorganiza ca structuri fără personalitate juridică în subordinea consiliilor județene, respectiv a consiliilor locale ale sectoarelor municipiului București, cu avizul conform al Autorității Naționale pentru Persoanele cu Handicap, începând cu data de 1 ianuarie 2005."

5. Articolul 7 va avea următorul cuprins:

"Art. 7. - (1) Finanțarea instituțiilor de asistență socială pentru persoanele cu handicap se asigură din:

- a) sume alocate de la bugetele autorităților administrației publice locale;
- b) sume alocate de la bugetul de stat;
- c) contribuțiile proprii ale beneficiarilor sau ale întreținătorilor acestora, care vor fi vărsate în contul centrelor;

d) alte venituri realizate în condițiile legii.

(2) Finanțarea instituțiilor de asistență socială pentru persoanele cu handicap se face direct de consiliile județene, respectiv de consiliile locale ale sectoarelor municipiului București."

6. Articolul 8 va avea următorul cuprins:

"Art. 8. - (1) Instituțiile de asistență socială pentru persoanele cu handicap pot fi înființate prin:

- a) hotărâre a Guvernului, la propunerea ministrului muncii, solidarității sociale și familiei;
- b) hotărâre a consiliului județean sau a consiliilor locale ale sectoarelor municipiului București, după caz;
- c) hotărâri ale unor organizații neguvernamentale sau care au ca obiect de activitate și protecția specială a persoanelor cu handicap;
- d) hotărâri ale cultelor recunoscute, potrivit legii, în România.

(2) Regulamentul-cadru de organizare și funcționare pentru fiecare tip de instituție de asistență socială pentru persoanele cu handicap se aprobă prin hotărâre a Guvernului, la propunerea ministrului muncii, solidarității sociale și familiei.

(3) Salarizarea personalului instituțiilor de asistență socială pentru persoanele cu handicap se stabilește potrivit legislației aplicabile salariatilor din sistemul bugetar."

7. La articolul 9, alineatele (1) și (2) vor avea următorul cuprins:

"Art. 9. - (1) Instituțiile de asistență socială pentru persoanele cu handicap pot fi înființate și în comun de mai multe instituții și persoane juridice dintre cele menționate la art. 8, prin contract de asociere, cu avizul conform al Autorității Naționale pentru Persoanele cu Handicap.

(2) Contractul de asociere se încheie între ordonatorii principali de credite, în cazul consiliilor județene, consiliilor locale, Ministerului Sănătății și al altor organe ale administrației publice centrale de specialitate și reprezentanții legali ai persoanelor juridice."

8. Articolul 10 va avea următorul cuprins:

"Art. 10. - (1) Instituțiile de asistență socială pentru persoanele cu handicap, înființate cu avizul Autorității Naționale pentru Persoanele cu Handicap, se află în coordonarea acesteia.

(2) Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap își exercită atribuția de coordonare prin: elaborarea de norme și metodologii privind organizarea și funcționarea instituțiilor de asistență socială pentru persoanele cu handicap; asigurarea instruirii și perfecționării profesionale a personalului de specialitate; verificarea respectării dispozițiilor prezentei ordonanțe de urgență și ale altor acte normative referitoare la activitatea acestora; sprijinirea dezvoltării acestor instituții în conformitate cu strategia și cu programele naționale de protecție specială a persoanelor cu handicap.

(3) Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap controlează activitatea tuturor instituțiilor de asistență socială pentru persoanele cu handicap aflate în coordonarea sa, informând Ministerul Muncii, Solidarității Sociale și Familiei și, după caz, Curtea de Conturi, asupra aspectelor negative constatate."

9. La articolul 11, alineatul (1) va avea următorul cuprins:

"Art. 11. - (1) Clădirile instituțiilor publice și private, ale celor culturale, sportive sau de petrecere a timpului liber, locuințele construite din fonduri publice, mijloacele de transport în comun, telefoanele publice, precum și căile de acces vor fi amenajate astfel încât să permită accesul neîngrădit al persoanelor cu handicap. Clădirile de patrimoniu și cele istorice se vor amenaja respectându-se caracteristicile arhitectonice."

10. La articolul 15, alineatul (2) va avea următorul cuprins:

"(2) Instituțiile publice și private vor asigura, atunci când este cazul, pentru relațiile directe cu persoanele cu deficiențe de auz sau cu surdo-cecitate, interpreți autorizați ai limbajului mimico-gestual sau ai limbajului specific al persoanei cu surdo-cecitate. Procedura și condițiile de autorizare vor fi stabilite prin ordin comun al ministrului educației și cercetării și al ministrului sănătății, cu consultarea Asociației Surzilor din România."

11. La articolul 19 alineatul (1), literele a), b), g), h) și l) vor avea următorul cuprins:

"a) adulții cu handicap grav sau accentuat, care nu realizează venituri din salarii sau pensii, cu excepția pensiei de urmaș, beneficiază de o indemnizație lunară de 1.400.000 lei; adulții cu handicap grav sau accentuat care realizează venituri din salarii sau pensii, cu excepția pensiei de

urmaș, beneficiază de o indemnizație lunară de 50%, respectiv de 30% din valoarea indemnizației lunare; indemnizația lunară se indexează anual prin hotărâre a Guvernului, în raport cu indicele de creștere a prețurilor de consum stabilit de Institutul Național de Statistică;

b) adulții nevăzători cu handicap grav beneficiază de o alocație socială în cuantum de 1.584.000 lei, indiferent de veniturile realizate din salarii, indemnizație ce va fi actualizată anual prin hotărâre a Guvernului, în funcție de indicele creșterii prețurilor de consum, stabilit de Institutul Național de Statistică; adulții cu handicap accentuat beneficiază de o alocație socială de 50% din cuantumul alocației stabilite pentru adulții cu handicap grav; adulții nevăzători cu handicap grav sau accentuat, care cumulează salariul cu pensia pentru limită de vârstă, cu pensia I.O.V.R. sau cu pensie pentru pierderea capacității de muncă, vor opta pentru una dintre acestea sau pentru alocația socială; adulții nevăzători cu handicap grav sau accentuat care nu desfășoară activitate salarizată cumulează alocația socială cu una dintre celelalte pensii stabilite potrivit legii; nevăzătorul cu handicap grav primește, pentru plata însoțitorului definit la art. 1 din Hotărârea Guvernului nr. 610/1990 privind acordarea unor drepturi nevăzătorilor, cu modificările ulterioare, o indemnizație echivalentă cu salariul net al asistentului social debutant din unități bugetare; nevăzătorul poate opta pentru asistentul personal sau pentru însoțitor;

.....

g) gratuitatea transportului urban cu mijloace de transport în comun de suprafață și cu metroul, pentru adulții cu handicap grav și pentru asistenții personali sau însoțitorii acestora și pentru adulții cu handicap accentuat, acordată pe baza unei anchete sociale realizate de către asistentul social din cadrul compartimentului specializat al primăriei în a cărei rază teritorială își are domiciliul sau reședința adultul cu handicap; modalitatea de acordare a gratuității și cuantumul acesteia se stabilesc prin ordin comun al ministrului sănătății și al ministrului transporturilor, construcțiilor și turismului, cu avizul Ministerului Finanțelor Publice, ce va fi publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I;

h) gratuitatea transportului interurban, la alegere, cu tren de persoane, clasa a II-a, cu autobuzele sau cu navele pentru transport fluvial, în limita a 12 călătorii dus-întors pe an pentru adulții cu handicap grav; de aceleași drepturi beneficiază asistenții personali sau însoțitorii persoanelor cu handicap grav atunci când călătoresc împreună cu acestea; adulții cu handicap accentuat au dreptul la jumătate din numărul de călătorii acordate persoanelor adulte cu handicap grav; adulții cu afecțiuni renale care necesită hemodializă în alte localități decât cele de domiciliu, precum și asistenții personali ai acestora beneficiază de gratuitate și peste limita menționată, în funcție de recomandarea centrului de dializă;

.....

l) începând cu data de 1 ianuarie 2005, un bilet de tratament gratuit, în cursul unui an, care se atribuie persoanei cu handicap, pe baza recomandării medicale, de către casele teritoriale de pensii. Numărul biletelor de tratament gratuit ce se acordă persoanelor cu handicap se stabilește proporțional cu numărul potențialilor beneficiari față de numărul total al biletelor de tratament gratuit stabilite prin legea anuală a bugetului asigurărilor sociale de stat;"

12. Articolul 21 va avea următorul cuprins:

"Art. 21. - Persoanele cu handicap au următoarele obligații:

a) să se prezinte la comisiile de expertiză medicală a persoanelor cu handicap pentru adulți, care funcționează în subordinea consiliilor județene și a consiliilor locale ale sectoarelor municipiului București, respectiv la comisiile pentru protecția copilului, pentru încadrarea într-o categorie de

persoane cu handicap care necesită protecție specială în raport cu gradul de handicap, precum și la reevaluarea periodică, potrivit criteriilor prevăzute la art. 1 alin. (3);

b) să urmeze programul individual de recuperare, readaptare și reintegrare socială stabilit de comisiile de expertiză medicală a persoanelor cu handicap pentru adulți, respectiv de comisiile pentru protecția copilului, sub supravegherea asistenților sociali din cadrul serviciilor publice de asistență socială sau ai organizațiilor neguvernamentale autorizate, potrivit legii, să desfășoare activități de protecție specială a persoanelor cu handicap, care colaborează cu aceste servicii;

c) să se încadreze în muncă, în condițiile legii, în raport cu pregătirea și cu posibilitățile fizico-senzoriale și psihice ale acestora, după evaluarea capacității de muncă și stabilirea incapacității adaptative de către medicul expert al asigurărilor sociale;

d) să colaboreze cu asistenții sociali și să aducă la cunoștință serviciilor publice de asistență socială, în termen de 10 zile, orice modificare cu privire la gradul de handicap, domiciliu, stare materială, situația veniturilor realizate și alte situații de natură să modifice acordarea drepturilor prevăzute de lege."

13. Articolul 30 va avea următorul cuprins:

"Art. 30. - În cazul eliberării de certificate de încadrare într-o categorie de persoane cu handicap care necesită protecție specială în raport cu gradul de handicap, fără respectarea criteriilor stabilite prin ordin al ministrului sănătății, membrii comisiei de expertiză medicală a persoanelor cu handicap pentru adulți vor fi obligați, în condițiile legii, la: restituirea indemnizațiilor de ședință încasate pentru participare la activitatea comisiei; excluderea definitivă din cadrul acestei comisii; suportarea sumelor reprezentând drepturile încasate necuvenit de către beneficiari, ca urmare a încadrării acestora cu nerespectarea dispozițiilor legale."

14. La articolul 40, alineatul (1) va avea următorul cuprins:

"Art. 40. - (1) La începutul fiecărui an, unitățile protejate au obligația să prezinte inspecțiilor regionale o informare care va cuprinde datele necesare pentru a dovedi respectarea dispozițiilor legale referitoare la funcționarea unității și măsurile întreprinse pentru realizarea adaptărilor și înlesnirilor necesare pentru desfășurarea activității persoanelor cu handicap."

15. La articolul 42, alineatul (1) va avea următorul cuprins:

"Art. 42. - (1) Agenții economici care au cel puțin 75 de angajați, precum și autoritățile și instituțiile publice care au cel puțin 25 de funcții contractuale, au obligația de a angaja persoane cu handicap cu contract individual de muncă într-un procent de cel puțin 4% din numărul total de angajați, respectiv din numărul de funcții contractuale prevăzute în statul de funcții."

16. Articolul 43 va avea următorul cuprins:

"Art. 43. - (1) Agenții economici, autoritățile și instituțiile publice care nu respectă prevederile art. 42 alin. (1) au obligația de a plăti lunar către bugetul de stat o sumă egală cu salariul minim brut pe țară înmulțit cu numărul de locuri de muncă în care nu au încadrat persoane cu handicap.

(2) Sunt exceptați de la plata obligatorie prevăzută la alin. (1) agenții economici, autoritățile și instituțiile publice care fac dovada că au solicitat trimestrial la agențiile județene de ocupare a forței de muncă, respectiv a municipiului București, repartizarea de persoane cu handicap calificate în meseriile respective și că acestea nu au repartizat astfel de persoane în vederea angajării."

17. La articolul 44, după litera f) se introduce litera g) cu următorul cuprins:

"g) angajarea cu prioritate în profesiunile specifice acestora. Lista acestor profesii, conforme fiecărui tip de handicap, se va stabili de către comisiile de integrare socioprofesională a persoanelor cu handicap."

18. Articolul 45 se abrogă.

19. La articolul 52, alineatul (1) va avea următorul cuprins:

"Art. 52. - (1) Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap poate finanța programe și proiecte proprii în domeniul protecției speciale și integrării socioprofesionale a persoanelor cu handicap și poate participa, în parteneriat cu organizațiile neguvernamentale ale persoanelor cu handicap, la finanțarea unor proiecte comune privind realizarea strategiei și a programelor de protecție specială și integrare socioprofesională a persoanelor cu handicap."

20. Articolul 54 va avea următorul cuprins:

"Art. 54. - (1) Constituie contravenții următoarele fapte, dacă nu au fost săvârșite în astfel de condiții încât, potrivit legii penale, să fie considerate infracțiuni:

a) nerespectarea dispozițiilor art. 11 alin. (1), art. 13, 14, art. 15 alin. (2), art. 16 alin. (1), (2), (4) și (5) și ale art. 17 și se sancționează cu amendă de la 30.000.000 lei la 60.000.000 lei;

b) eliberarea de certificate de încadrare într-o categorie de persoane cu handicap care necesită protecție specială în raport cu gradul de handicap, cu încălcarea criteriilor prevăzute la art. 1 alin. (3), și se sancționează cu amendă de la 10.000.000 lei la 30.000.000 lei.

(2) Sancțiunile prevăzute la alin. (1) se aplică persoanelor fizice sau juridice vinovate.

(3) Constatarea contravenției prevăzute la alin. (1) lit. a) și aplicarea amenzii contravenționale se fac de către organele specializate ale Ministerului Transporturilor, Construcțiilor și Turismului, Autorității Naționale de Control și Autorității Naționale pentru Persoanele cu Handicap. Constatarea contravenției prevăzute la alin. (1) lit. b) și aplicarea amenzii contravenționale se fac de către personalul din cadrul Autorității Naționale pentru Persoanele cu Handicap, împuternicit prin ordin al președintelui.

(4) Sumele obținute din aplicarea amenzilor se fac venit la bugetul de stat.

(5) Prevederile prezentului articol se completează cu dispozițiile Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările ulterioare."

Art. II. - (1) În termen de 60 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi se constituie comisii de integrare socioprofesională a persoanelor cu handicap, după cum urmează:

a) la nivel central, pe lângă Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap;

b) la nivel județean și al sectoarelor municipiului București, pe lângă consiliile județene și consiliile locale ale sectoarelor municipiului București.

(2) Comisiile de integrare socioprofesională a persoanelor cu handicap coordonează activitățile de pregătire, formare, orientare profesională și de încadrare în muncă a persoanelor cu handicap.

(3) Componenta comisiilor de integrare socioprofesională a persoanelor cu handicap și regulamentul lor de organizare și funcționare se stabilesc prin ordin al ministrului muncii, solidarității sociale și familiei, la propunerea Autorității Naționale pentru Persoanele cu Handicap.

(4) Activitățile de pregătire, formare și orientare profesională și de încadrare în muncă a persoanelor cu handicap se finanțează în cadrul proiectelor, programelor și creditelor bugetare cu această destinație.

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (1) din Constituția României, republicată.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR
VALER DORNEANU

p. PREȘEDINTELE SENATULUI,
DORU IOAN TĂRĂCILĂ

București, 12 iulie 2004.
Nr. 343.